

Til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Vedr. Forlig om veterinærområdet, Sagsnr.: 17872, Dok.nr.: 455060, indgået d. 1. november 2012

Lundum d. 9. januar 2013.

Som fåreavler kan man ikke andet end at føle en vis modløshed over finansieringsmodellen for veterinærforsøg 2, der sender regningen fra problemsektorer i landbrugserhvervet ud til samtlige driftsgrene med husdyr. Set herfra ligner finansieringsmodellen et stykke politisk arbejde der er løst fra den virkelighed jeg oplever når jeg tilser mine dyr, samt den virkelighed der afspejles i de årlige rapporter udgivet af Fødevarestyrelsen, Videncenter for Dyrevelfærd. Man kunne også udtrykke det som manglende politisk mod og vilje til at gribe ind overfor de danske svineproducenter, der jf. nævnte rapporter står for majoriteten af de Kontrollerede besætninger med indskærper, påbud og/eller politianmeldelser. Jeg vil derfor gerne opfordre til, at man genovervejer, hvordan indsatsen for øget dyrevelfærd kan finansieres, så den ikke rammer skævt, samt belaster fåreavlerne i Danmark så relativt hårdt som er tilfældet nu til trods for at vi høj grad allerede lever op til de mål som forliget om veterinærområdet repræsenterer.

Forliget om veterinærområdet siges at bestå af 4 grundpiller:

- Ansvarlig anvendelse af antibiotika med fastholdelse af det lave niveau for antibiotikaresistens
- Styrket dyrevelfærd
- Kontrollens performance
- Effektivt veterinært beredskab til sikring af øget eksport af animalske produkter

Danske fåreavlere har generelt set ikke problemer i forhold til de områder der ønskes forbedret, hvilket også fremgår af de årlige rapporter udgivet af Fødevarestyrelsen, Videncenter for Dyrevelfærd.

Antibiotika:

Jeg har ingen konkrete tal for forbruget af antibiotika i danske fårebesætninger. Min egen besætning tæller 60 moderdyr, der årligt producerer ca. 140 lam. Jeg har netop været igennem de af dyrlægen udleverede tilbageholdelsessedler for de sidste 5 år. Af dem kan jeg se, at der er i brugt mellem 50 og 100 ml antibiotika pr. år for hele besætningen. Svarende til at mellem 2 og 5 dyr er blevet behandlet i løbet af et år. Af samtaler med mine kolleger er det mit indtryk, at de ligger på nogenlunde samme behandlingsfrekvens. Jeg har kendskab til at nogle besætninger med massive problemer med ondartet klovsyge har haft store forbrug af antibiotika. Det er et problem som branchen har håndteret ved en målrettet indsats mod ondartet klovsyge, og der arbejdes netop nu på at indføre et frivilligt program, der kan reducere udbredelsen af ondartet klovsyge i Danmark, dels for at reducerer antibiotika forbruget, dels for at øge dyrevelfærden blandt de græssende dyr.

Kort sagt er antibiotika forbruget i danske fårebesætninger betydeligt lavere end i besætninger med andre dyrearter, hvorfor det synes urimeligt, at vi skal finansiere andre produktioners laden stå til på dette område.

Dyrevelfærd - Produktion af lammekød er baseret på dyrevelfærd

Danske fåreavlere har igennem de sidste 10 til 15 år formået at skabe sig en position som leverandører af lammekød af høj kvalitet, hvor kvaliteten baseres på kødets smag samt en høj grad af dyrevelfærd set med forbrugers øjne. Konkret betyder det, at lammene som hovedregel er opvokset på græs, de har gået sammen med moderdyret størstedelen af sit liv, og dyrene har været udsat for et minimum af brug af antibiotika. Ofte vælges dansk lammekød som alternativ til mere industrielt producerede produkter som kalvekød og især svinekød. Danske fåreavlere er generelt meget bevidste om denne position, og er bevidste om at værne om dette dyrevelfærdsniveau. Der er således ingen interessekonflikt mellem fødevaremyndighedernes interesse for dyrevelfærd og danske fåreavlere, hvorfor der ikke på det grundlag er belæg for at øge kontrollen på området.

Tabel 16. Får 2011. Oversigt over antallet af indskærpelser, påbud og politianmeldelser i fårebesætninger kontrolleret i forbindelse med 5%-velfærdskontrollen i 2011

	Antal indskærpelser	Antal påbud	Antal politianmeldelser
Personale, management og tilsyn			
Dyrene behandles ikke forsvarligt	1	0	0
Det erhvervsmæssige dyrehold tilses ikke årligt af en dyrlæge	13	1	0
Bygninger, materialer, rengøring og nærmiljø			
Udegående dyr kan ikke finde ly og læ	1	2	0
Rum, materialer og udstyr kan være skadelige – have skarpe kanter/spidse fremspring	2	0	0
Operative indgreb			
Halestumpen efter halekupering af lam kan ikke dække anus og vulva	1	0	0
Der er ikke lagt lokalbedøvelse på lammene inden producenten kastrerer	1	0	0
Optegnelser o.lign.			
Optegnelser over medicinsk behandling og antal døde dyr føres eller opbevares ikke	15	0	1

Ser man på oversigterne Oversigt over antallet af indskærpelser, påbud og politianmeldelser i fårebesætninger kontrolleret i forbindelse med 5%-velfærdskontrollen i 2011 udgivet af Fødevarestyrelsen, Videncenter for Dyrevelfærd ser man at to områder dominerer. Begge er indskærpelser, altså den mildeste påtale man kan modtage i forbindelse med et kontrolbesøg. I 13 tilfælde har kontrollanterne valgt at indskærpe overfor besætningsejeren, at *Det erhvervsmæssige dyrehold tilses ikke årligt af en dyrlæge*. Da der er tale om indskærpelser vil jeg tro, at der i de konkrete tilfælde har været dyrlæger i besætningen for at behandle syge dyr, men at man har glemt også at bede dyrlægen kigge rundt i stalden, og derved foretage det årlige kontrolbesøg. I 15 tilfælde har man givet indskærpelser i besætninger hvor *Optegnelser over medicinsk behandling og antal døde dyr føres eller opbevares ikke*. Disse optegnelser er naturligvis

vigtige, da de indeholder informationer om slagtefrister for det behandlede dyr, men igen, da der er tale om indskærpelser må man formode, at der ikke har været tale om bevidst svig fra besætningsejernes side. Derudover vil jeg også mene, at de to typer overtrædelser der er dominerende har karakter af overholdelse af formalia frem for reel dyrevelfærd. Altså aspekter kontrollen må formodes at lægge mindre vægt på i fremtiden jf. teksten i Forlig om veterinærområdet.

Kontrollens performance

Denne grundpille vedrører primært kontrolfunktionens praksis. At den bliver effektiviseret samt målrettet de besætninger, der ikke er i stand til at leve op til dyrevelfærdskravene kan jeg kun hilse velkommen.

Effektivt veterinært beredskab til sikring af øget eksport af animalske produkter

Danske fåreavlere kan ikke levere den mængde lammekød, der efterspørges i Danmark. Eksport af dansk lammekød er derfor ikke realistisk i den nærmeste fremtid, hvorfor det øgede gebyr for den veterinære kontrol ikke kan tolkes som andet end at danske fåreavlere skal subsidiere eksport af dansk svinekød – den branche, der notorisk har de største dyrevelfærdsproblemer.

Såkaldte mindre udgifter for erhvervet

Som en retfærdiggørelse af det øgede besætningsgebyr opstilles der et noget spekulativt regnestykke, der påstås at vise, at hele ændringen på dyrevelfærdsområdet er omkostningsneutralt for erhvervet. Forudsætningerne for regnestykket fremgår ikke. Til gengæld er det ret tydeligt, at de produktionsgrene der har dyrevelfærdsproblemer modtager compensation, hvorimod fåreavlerne pålægges en relativ stor økonomisk byrde, uden at der føres belæg for behov og forventet effekt i forhold til dyrevelfærden i danske fårebesætninger.

Konklusionen her er, at finansieringsmodellen for det vedtagne forlig om veterinærområdet kommer til at ramme danske fåreavlere relativt hårdt. Der er typisk tale om mindre besætninger, hvor der er relativt få dyr til at betale for denne omkostning. Dette set i lyset af, at kontrollen af danske fårebesætninger ikke har vist systematiske brud på dyrevelfærd, som ellers kan findes indenfor andre produktionsgrene gør det helt urimeligt, at danske fåreavlere reelt set skal subsidiere produktionsgrene der ikke på eget initiativ har formået øge dyrevelfærden så den lever op til kravene sat af det danske samfund.

Mit håb er, at Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil tage initiativ til, at finansieringen for forliget om veterinærområdet ændres, således at omkostningerne hertil fordeles på en mere retfærdig måde.

De bedste hilsner

Morten Jakobsen